

Invitation til ”Faglig udvikling I Praksis” (FIP) – i engelsk på stx

Engelskfaget i stx udvikler sig i disse år som konsekvens af sprogets stadig større udbredelse som *lingua franca* i den digitaliserede og globaliserede verden. De digitale medier gør det let at inddrage autentisk sprog og bringe hele verden ind i undervisningen – og faget ud i berøring med verden.

Denne øgede digitalisering får engelskfagets genstandsområde til at flytte sig. Hvornår er materiale autentisk engelsk på et demokratisk internet, hvor alle kan deltage? Fylder trykte tekster mindre i undervisningen og film- og elektronisk materiale mere? Sker der et skift hen imod større inddragelse af nonfiktive genrer? Kan alle tekstmaterialer anvendes til at opfylde kravene i de faglige mål? Udvises fagets tilhørsforhold til det britiske og amerikanske, mens globale problemstillinger i stigende grad kommer til? Disse overvejelser stiller krav til den enkelte lærer om at orientere sig i områder af faget, som tidligere har fyldt mindre. Og en konsekvens af dette er nye prøveformer med digitalt materiale og adgang til internettet i skriftlig engelsk på stx og hf.

I gymnasiet er det engelsk, der er elevernes første fremmedsprog, og faget er obligatorisk på B-niveau, men som følge af deres studieretningsvalg er engelsk på A-niveau virkeligheden for mange elever. Fra grundskolen medbringer nye gymnasieelever træning i kommunikative færdigheder og argumentationsevner, som i de gymnasiale uddannelser skal blive til den sproglige studieparathed, de videregående uddannelser kræver. Men undersøgelser viser, at ofte stemmer elevernes forventning til engelskfaget i gymnasiet ikke overens med den virkelighed, der møder dem i overgangen fra grundskolen. Fagsproget og de større krav til sproglig korrekthed er en faglig udfordring for eleverne og en didaktisk udfordring for lærerne.

Ny adgang til data for den enkelte skole om elevernes uddannelsesmæssige baggrund, karakterniveau fra folkeskolen m.v. i ”*Databanken*” kan kvalificere spørgsmål og svar til de udfordringer, som vi møder i undervisningen.

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling har derfor besluttet at iværksætte ”*Faggruppeudvikling I Praksis (FIP)*” som er et kursus for de gymnasiale uddannelsesinstitutioner, og som for engelskfaget omfatter en kursusdag i efteråret 2015.

Brevet her giver information om kursusdagen, så skolerne kan tilmelde sig.

Formål og indhold

Kursets formål er at støtte skolernes kvalitetsarbejde med faget engelsk. Det har til formål at styrke det lokale faggruppesamarbejde om at øge elevernes kompetencer i engelsk og højne deres interesse for at lære engelsk.

Kursets omdrejningspunkter er således elevernes motivation og udbytte, lærersamarbejde og videndeling, undervisningsformer og it gennem et dialogbaseret udviklingsforløb på den enkelte institution.

Tilrettelæggelsen bygger på erfaringerne fra blandt andet Udviklingsplanen for de gymnasiale uddannelser og andre gymnasierrelevante forsknings- og udviklingsinitiativer.

Målgruppe

Kurserne er rettet mod og forventes at omfatte alle institutioner med gymnasiale uddannelser. Institutionerne tilmelder to fagrepræsentanter for engelsk, og skolerne opfordres til også at tilmelde en leder, som har kontakt med gruppen af lærere i engelsk. Disse skolerepræsentanter laver sammen med faggruppen et forarbejde inden kursusdagen og bringer efterfølgende faggruppen i dialog om problemstillinger fra kurset til videre arbejde lokalt.

Netværksgrupper

Skolerne bliver sammensat i netværksgrupper baseret på tilmeldingerne. Netværkets formål er at give engelsklærerne mulighed for at erfaringsudveksle om udfordringer, igangsatte projekter og erfaringer på de enkelte skoler. Enten via en digital platform eller fysiske møder.

Tilmelding, pris og praktiske oplysninger

Der afholdes følgende kurser:

- FIP15-21: 5. november på Nyborg Gymnasium og HF, Skolebakken 13, 5800 Nyborg
- FIP15-22: 12. november på Aarhus Statsgymnasium, Fenrisvej 33 8210 Aarhus V
- FIP15-23: 19. november på Gefion Gymnasium, Øster Voldgade 10, 1350 København K

Tilmelding foretages **senest den 8. oktober 2015** på **medsendte tilmeldingsformular**, som sendes per mail til gl-e@gl.org. Ved tilmelding benyttes ovenstående kursusnummer. Kursusafgift udgør 750 kr. pr. deltager.

Med venlig hilsen

Hanne Kær Pedersen, fagkonsulent engelsk stx/hf

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Gymnasiekontoret
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Direkte tlf.: 2532 4494

E-mail: hanne.kaer.pedersen@stukvm.dk

Program

8.30-9.00

Kaffe

9.00-9.15

Velkomst og introduktion til FIP
Hanne Kær Pedersen, fagkonsulent

9.15-10.00

Engelsk – hvad skal man egentlig bruge det til?
Emneord: *Hvilket engelsk skal eleverne lære? Hvorfor? Hvad skal de bruge engelsk til efter gymnasiet? Hvilken studieparathed er det, de skal have? Hvad er kravene til deres sproglige bevidsthed, sikkerhed og korrekthed – receptivt og produktivt – i de videregående uddannelser?*
Janus Mortensen, lektor, Center for Internationalisering og Parallelsproglighed, Københavns Universitet

10.00-11.00

Gruppearbejde i netværksgrupper
Hjemmeopgave 1: Medbring 1-2 udfordringer i engelskfaget/-undervisningen, som I har diskuteret i faggruppen på skolen og den baggrund I ser for udfordringerne. Giv hinanden sparring.
Mulig fremgangsmåde for hjemmearbejde på faggruppemøde inden FIP:

- Diskuter, hvilket materiale I arbejder med, og hvor I ser, at udfordringerne for kernen i engelskfaget er. Flytter faget sig nok – eller for meget? Underviser I i det samme materiale/samme materialetyper som tidligere eller oplever I, at genstandsfeltet flytter/har flyttet sig?
- Diskuter om der er sammenhæng mellem elevtyper, adfærd og karakterniveau, og diskuter faggruppens fokusområder og målsætninger for, at alle bliver så dygtige, som de kan.
- Undersøg karakterfordelingen af grundskolekarakterer, som er karakteristisk for eleverne på jeres gymnasium. Sammenlign disse med års- og eksamenskarakterer i mundtlig og skriftlig engelsk.
- Undersøg skolens mundtlige og skriftlige eksamenskarakterer i engelsk over fx en treårig periode og sammenlign med skolens socioøkonomiske reference for samme periode.

Indkreds derved mulige indsatsområder til udvikling og udbredelse i faggruppen.

I forbindelse med SIP-kurserne i 2014 er der en eller flere på hver gymnasial institution, der har prøvet kræfter med Databanken. Inddrag den person og sørg også for at sparre med andre kolleger, som vil være dygtige til at arbejde med talstatistik. Tallene i Databanken giver ingen absolutte forklaringer, men kan hjælpe til en faglig undren, der kan føre til fagdidaktiske refleksioner. Se yderligere vejledning nedenfor til engelsk.

11.00-11.15

Pause

11.15-12.00

Didaktiske betragtninger over undervisning i grammatik og sproglig bevidsthed (I)
Emneord: *Hvad siger forskningen om at udvikle sproglig bevidsthed, sikkerhed og korrekthed? Hvilke tilgange og trends er der og har der været til at undervise i grammatik?*
Sara Højslet Nygaard, ekstern lektor, Center for Kultur og Globale Studier, Aalborg Universitet

12.00-13.00

Frokost
Kaffe

13.00-14.30

Grammatikundervisningsidealet – findes det? En indkredsning i sammenhæng med de nye digitale prøver i engelsk (II)

Hvad forlanger vi i faget og hvad gør vi i undervisningen – og er det det rigtige? Understøtter undervisningen prøverne – eller understøtter prøverne undervisningen? Hvilke materialer har vi til rådighed? Hvilken respons kan fremme elevens læring? Hvordan understøttes det kommunikative sprogsyn i engelskfaget? Hvordan integreres sprog, tekst og kultur? (Tre summegruppe-opgaver indlagt samt spørgsmål og svar).

Sara Højslet Nygaard, Aalborg Universitet og Hanne Kær Pedersen, fagkonsulent

14.30-14.45

Pause

14.45-15.45

Gruppearbejde i netværksgrupper

Hjemmeopgave 2: Fremlæg på baggrund af oplægget, hvilke udfordringer I har diskuteret i faggruppen på egen skole vedr. skriftlighed og grammatik og indkreds/fastlæg med netværksgruppens sparring indsatsområder.

Mulig fremgangsmåde for hjemmearbejde på faggruppemøde inden FIP:

- Undersøg karakterfordelingen af grundskolekarakterer, som er karakteristisk for eleverne på jeres gymnasium. Sammenlign disse med års- og eksamenskarakterer i mundtlig og skriftlig engelsk.
- Undersøg skolens mundtlige og skriftlige eksamenskarakterer i engelsk over fx en treårig periode og sammenlign med skolens socioøkonomiske reference for samme periode.
- Undersøg forholdet mellem mundtlige og skriftlige årskarakterer og eksamenskarakterer. Diskuter i faggruppen mulige forklaringer på forholdet. Kvalificer diskussionen ved at inddrage fx køn, forældreuddannelsesniveau og/eller etnisk baggrund, som det kan være relevant for jeres skole.

Indkreds derved mulige indsatsområder til udvikling og udbredelse i faggruppen.

15.45-16.00

Evaluering og tak for i dag

Engelsk – karakterstatistik og dens anvendelse

I det følgende kan du læse statistikkerne for engelsk på landsplan, som de kan findes i Databanken. Lav i engelskfaggruppen tilsvarende statistikker for jeres gymnasium og diskuter de didaktiske overvejelser, som tallene giver anledning til jf. nedenstående eksempel.

Databanken findes på UVMs hjemmeside under punktet “statistik”. Der ligger vejledninger til brugen af databasen og til selv at opstille tabeller på siden.

Lands gennemsnittet i engelsk STX/HF 2014

Tid - Bevisår : 2014

Diagram Tabel

(KGY) Kar., gns (7-tr.) og KGY Evalueringsform

(KGY) Kar., gns (7-tr.)					
	Eksamen mundtlig	Eksamen skriftlig	Årskarakter mundtlig	Årskarakter skriftlig	Total
Engelsk	7,0	6,0	6,9	6,8	6,6
Total	7,0	6,0	6,9	6,8	6,6

Højeste forældreuddannelses indflydelse på karakter:

I denne tabel kan aflæses, at det på lands gennemsnit forholder sig sådan, at jo højere uddannelsesniveau elevens forældre har, jo bedre karakterer får eleven i engelsk både til eksamen og i årskarakter.

- Hvilke didaktiske overvejelser giver det anledning til om engelskfaget?
- Hvordan ser disse tal ud for jeres skole? Se fx på
  - Hvor godt klarer elever med forskellig forældreuddannelse sig på jeres skole?
  - Hvor godt klarer de sig i forhold til lands gennemsnittet?
- Hvilke overvejelser giver det anledning til om undervisningen i engelsk på jeres skole?

Tid - Bevisår : 2014

Diagram Tabel

(KGY) Kar., gns (7-tr.) og KGY Evalueringsform og Højeste forældreud

(KGY) Kar., gns (7-tr.)						
	Eksamen mundtlig	Eksamen skriftlig	Årskarakter mundtlig	Årskarakter skriftlig	Total	
Engelsk	Uoplyst/ukendt	6,0	4,5	5,6	5,3	5,2
	Grundskolen	6,0	4,8	5,7	5,7	5,5
	Gymnasiale uddannelser	6,7	5,8	6,6	6,5	6,3
	Erhvervsfaglige uddannelser	6,4	5,5	6,3	6,2	6,0
	Korte videregående uddannelser	6,7	5,8	6,6	6,6	6,4
	Mellemlange videregående uddannelser	7,4	6,3	7,2	7,1	6,9
	Lange videregående uddannelser	8,4	7,3	8,2	8,1	7,9
	Ph. d. mv.	8,9	8,0	8,7	8,6	8,5
	Total	7,0	6,0	6,9	6,8	6,6
Total	7,0	6,0	6,9	6,8	6,6	

Landsgennemsnit engelsk stx/hf

Grundskolekarakterer:

Tid - Bevisår : 2014

Diagram Tabel

(KGY) Kar., gns (7-tr.) og KGY Evalueringsform og Karakter grundskole og KGY Fag

		(KGY) Kar., gns (7-tr.)				
		Eksamen mundtlig	Eksamen skriftlig	Årskarakter mundtlig	Årskarakter skriftlig	Total
Engelsk	+ 4,00 og lavere	4,8	3,2	3,9	3,6	3,9
	+ 4,01 - 7,00	6,1	4,6	5,1	4,8	5,0
	+ 7,01 og højere	8,3	7,3	7,9	7,9	7,8
	+ Uoplyst/ukendt	7,8	6,2	7,2	7,1	7,0
	Total	7,0	6,0	6,9	6,8	6,6

Køn:

Tid - Bevisår : 2014

Diagram Tabel

(KGY) Kar., gns (7-tr.) og KGY Evalueringsform og Køn og KGY Fag

		(KGY) Kar., gns (7-tr.)				
		Eksamen mundtlig	Eksamen skriftlig	Årskarakter mundtlig	Årskarakter skriftlig	Total
Engelsk	Mænd	7,3	6,2	6,9	6,6	6,7
	Kvinder	6,7	5,8	7,0	7,1	6,6
	Total	7,0	6,0	6,9	6,8	6,6
Total	7,0	6,0	6,9	6,8	6,6	

Herkomst:

Tid - Bevisår : 2014

Diagram Tabel

(KGY) Kar., gns (7-tr.) og KGY Evalueringsform og Herkomst og KGY Fag

		(KGY) Kar., gns (7-tr.)				
		Eksamen mundtlig	Eksamen skriftlig	Årskarakter mundtlig	Årskarakter skriftlig	Total
Engelsk	+ Dansk herkomst	7,1	6,1	7,0	6,9	6,7
	+ Udenlandsk herkomst	5,7	4,7	6,0	5,9	5,5
	+ Uoplyst/ukendt	5,4	3,3	5,1	4,9	4,4
	Total	7,0	6,0	6,9	6,8	6,6
Total	7,0	6,0	6,9	6,8	6,6	

Skoleform:

Tid - Bevisår : 2014 ▼

Diagram Tabel

(KGY) Kar., gns (7-tr.) og KGY Evalueringsform og KGY Uddannelse og KGY Fag

		(KGY) Kar., gns (7-tr.)				
		Eksamen mundtlig	Eksamen skriftlig	Årskarakter mundtlig	Årskarakter skriftlig	Total
Engelsk	Hf	6,6	5,2			5,9
	Stx	7,1	6,1	7,1	7,1	6,8
	Total	6,8	5,9	7,1	7,1	6,7
Total		6,8	5,9	7,1	7,1	6,7